

Rusland genopbygger sin militære styrke og vil agere mere selvhævdende overfor NATO

Rusland har iværksat den største militærreform siden 2008 og samtidig en genopbygning af landets konventionelle militære styrker, hvor hovedformålet er at håndtere en ligeværdig konventionel krig med NATO efter Finlands NATO-medlemskab og Sveriges forventede medlemskab.

Det er sandsynligt, at Rusland vil teste og udfordre NATO's sammenhængskraft, vilje og evne med begrænset anvendelse af militære midler. Præsident Putin har flere gange offentligt slået fast, at det er Ruslands ønske at gøre op med den regelbaserede verdensorden domineret af Vesten. Det er meget sandsynligt, at Rusland i de kommende år vil forsøge at udfordre internationale normer og regler ved at anvende sine militære kapaciteter i handlinger, Rusland vurderer ligger under tærsklen for krig.

Det er sandsynligt, at Rusland de kommende år gradvist vil blive mere villig til at bruge militære magtmidler til at lægge pres på eller udfordre NATO eller enkelte NATO-lande. Rusland vil på den måde udfordre enkelte NATO-lande og NATO som helhed, hvis Ruslands relative militære styrke over for NATO forbedres.

Rusland vil udfordre NATO-lande

Rusland vil med stor sandsynlighed i de kommende år fortsat være opmærksom på at undgå, at dets militære aktiviteter, bl.a. i Østersøregionen kommer til at udløse NATO's artikel 5. Det er dog samtidig meget sandsynligt, at Rusland har en intention om at bruge sine militære magtmidler mod NATO-lande til at udfordre NATO-lande under tærsklen for artikel 5.

Hvor Ruslands risikovillighed over for NATO-lande har været meget lav i det første år af krigen i Ukraine, er Rusland i 2023 begyndt at opføre sig mere selvhævdende over for NATO-lande i flere regioner. Rusland har eksempelvis i krigen mod Ukraine gennemført langtrækkende missil- og droneangreb meget tæt på NATO-territorium, og Rusland optræder til tider mere provokerende over for NATO-enheder i Arktis, Nordatlanten og i Østersøen.

Det er sandsynligt, at Ruslands risikovillighed over for NATO-lande vil stige i takt med genopbygningen af Ruslands konventionelle militære styrker. I hvor høj grad Ruslands risikovillighed vil stige vil også afhænge af Ruslands vurdering af opbygningen af NATO-landenes militære kapaciteter og vilje til at anvende disse kapaciteter samt af udviklingen af det politiske sammenhold i NATO.

Det er således sandsynligt, at Rusland med en fornyet konventionel militær afskrækkelse vil agere mere selvhævdende og med større risikovillighed over for NATO og enkelte medlemslande, hvis NATO i

Dato: 16. februar 2024

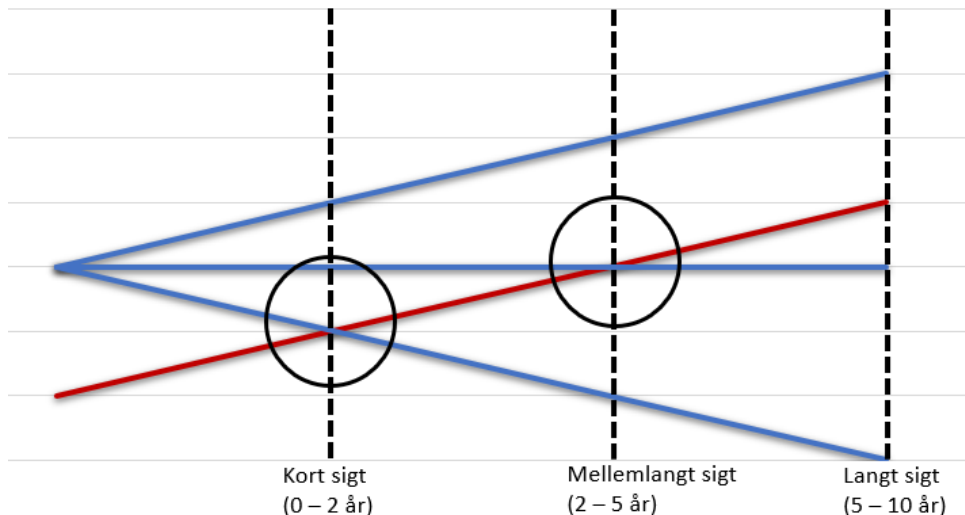
Forsvarets Efterretningstjeneste
Kastellet 30
2100 København Ø

Tlf.: 33 32 55 66
E-mail: FE-MYN@fe-ddis.dk
www.fe-ddis.dk

Ruslands optik fremstår militært og politisk svækket, herunder ude af stand til at reagere på Ruslands aktiviteter.

Det er også sandsynligt, at de kommende års udvikling i krigen i Ukraine vil kunne påvirke Ruslands risikovillighed over for NATO. Det er således sandsynligt, at en fastlåst krig i Ukraine, hvor Rusland fastholder kontrollen over størstedelen af de besatte områder, vil øge Ruslands selvtillid og dermed øge Rusland villighed til at bruge sine militære magtmidler mod NATO-lande.

Mulige udfald af Ruslands og NATO's militære udvikling

Illustrationen er ikke datafast, men visualiserer, at Ruslands forøgede styrke over tid (rød linje) relativt afhænger af om hastigheden i NATO's (blå linjer) opbygning af militær kapacitet øges, fastholdes eller endda daler.

Det er sandsynligt, at de russiske efterretningstjenester indhenter viden om NATO-landenes militære kapaciteter, herunder den vestlige forsvarsindustri's produktionskapacitet. Rusland bruger sandsynligvis oplysningerne til at vurdere det fremtidige styrkeforhold.

Den militære trussel fra Rusland

Rusland bruger sine militære magtmidler på flere forskellige måder og med forskellige formål.

Udover suverænitetshåndhævelse bruger Rusland også militære magtmidler til at hævde indflydelse i områder, som landet betragter som inden for sin interessesfære.

Rusland bruger også sine militære magtmidler til at demonstrere sine interesser over lange afstande. Det kan være i form af regulære russiske styrker i udlandet, f.eks. i Syrien, herunder private militære firmaer i afrikanske lande og langdistance flyvninger med strategiske bombefly.

Rusland benytter også sine militære kapaciteter til at lægge pres på, eller true enkeltlande og regioner eller til at lægge pres på det internationale system. Den militære trussel fra Rusland kan derfor variere i karakter og omfang, idet truslen kan opstå på baggrund af forskellige strategiske interesser og situationer, som Rusland skønner er gunstige at udnytte.

Ruslands militære magt kan også bruges som led i landets hybride strategi til at underminere sammenhold og beslutninger, eller som chikane og destabilisering af mållandet, herunder flyvning eller sejlads, som ikke respekterer vedtagne regler og normer, våbenaf-fyringer tæt på danske enheder, opmåling, planlægning og sabotage af kritisk infrastruktur på havbunden og besværliggøre brugen af internationalt luftrum gennem bl.a. oprettelsen af skydeområder eller jamming.

Rusland kan bl.a. indsættes sine militære kapaciteter for at lægge pres på enkeltlande gennem handlinger, der bryder hidtidige aftaler, konventioner og internationale regelsæt, men som er under tærsklen for krig. Det gælder f.eks. krænkelser af nationale territorialgrænser med militære fly eller orlogsskibe, brugen af sonar eller andre kapaciteter, men kan også omfatte større øvelsesaktiviteter, der begrænser vestlige militære aktiviteter i internationalt farvand eller troppeopbygninger nær grænser. Det er sandsynligt, at Ruslands opfattelse af det relative militære styrkeforhold har betydning for risikovilligheden i de valgte aktiviteter.

Rusland gennemfører omfattende reform

Rusland reformerer og genopbygger landets væbnede styrker. Reformen skal føre til, at Rusland som minimum har konventionel militær kapacitet til med kort varsel at kunne føre en ligeværdig kamp mod NATO-styrker.

Reformen og genopbygningen af de væbnede styrker skal også bidrage til, at Rusland med kort varsel skal kunne gribe militært ind mod underlegne nabolande i fortrinsvis det tidligere sovjetiske område for at forankre dele af det tidligere sovjetiske område i sin interessesfære.

Ruslands ledelse vil give genopbygningen af de væbnede styrker høj prioritet, men genopbygningen af Ruslands konventionelle styrker vil tage en længere årrække.

Rusland vil ikke på kort sigt, det vil sige 0-2 år, være i stand til at tilføje styrker og materiel i et omfang, der genopretter den militære overlegenhed i Østersøregionen, som Rusland havde før invasionen i Ukraine. Det er dog sandsynligt, at Rusland i løbet af to til fem år vil kunne genopbygge militære styrker, der vil kunne udgøre en troværdig militær trussel mod de baltiske lande, og at Rusland inden 2030 vil kunne nå sine samlede målsætninger med styrkeopbygningen.

Rusland har en ambition om at udvide antallet af soldater fra ca. 1. mio. til 1,5 mio. over de næste år. Det er i 2023 sandsynligvis lykkedes Rusland at rekruttere mere end 300.000 soldater, hvilket med stor sandsynlighed er flere, end Rusland har mistet i Ukraine i samme periode.

Rusland forbereder sin befolkning på en krig med NATO

Det er sandsynligt, at den politiske udvikling i Rusland også vil bidrage til Ruslands risikovillighed. Ledelserne af efterretnings- og sikkerhedstjenester og de væbnede styrker, de såkaldte "siloviki", har fået voksende betydning for præsident Putins politik og magtudøvelse, og det kan medvirke til, at Rusland reagerer på opfattede udfordringer og trusler med risikovillighed og truende fremfærd. De stadig stærkere patriotiske og antivestlige holdninger i Rusland kan desuden påvirke Ruslands risikovillighed og strategiske beslutninger.

Putin-styret gør sig store anstrengelser for at sikre de nødvendige forudsætninger for at gennemføre større rekruttering- og mobiliseringssindsatser. Ledelsens italesættelse af de autoritære og anti-vestlige patriotiske tendenser bidrager til voksende nationalisme, og narrativet om konflikten med Vesten styrker styrets øvrige tiltag, eksempelvis historieomskrivning, indoktrinering af den russiske ungdom og styrkelse af den nationale stolthed. Tiltagene ledsages i øvrigt af en militarisering af samfundet generelt og propaganda på alle niveauer i uddannelsessystemet.

Ruslands våbenproduktion er forbedret

Putin-styret er indstillet på at give de væbnede styrker de ressourcer, der er nødvendige til både at fortsætte krigen i Ukraine og genopbygge landets konventionelle styrker. Ruslands forsvarsudgifter vil eksempelvis blive øget til næsten 11.000 mia. rubler i 2024 (svarende til 123. mia. USD), hvilket svarer til 6 % af Ruslands BNP.

Det er sandsynligt, at Rusland kan opretholde det nuværende aktivitetsniveau i Ukraine og samtidig genopbygge landets våbenlagre og ammunitionsreserver. Dette skyldes flere forhold, men særligt Ruslands delvise mobilisering af militærindustrien, våbenstøtten fra udlandet og omgåelse af sanktioner har haft stor indflydelse. Det er meget sandsynligt, at Rusland kan blive ved med at anskaffe de nødvendige komponenter til militærindustrien om end sanktionsomgåelse via

trejdelande gør det dyrere og mere besværligt for Rusland at få varer, især elektronik, til fremstillingen af højteknologiske våbensystemer.

Putin-styret har med stor sandsynlighed også gjort det nemmere for den russiske militære ledelse, at rekvirere militært materiel og ammunition ved at gøre bestilling til levering mere smidig. Rusland har samtidig øget produktionstempoet og sandsynligvis forbedret sine forsyningskæder og øget arbejdskraften i militærindustrien ved blandt andet at tilbyde russisk statsborgerskab for udlændinge. Rusland har eksempelvis forenklet processen med at opnå russisk statsborgerskab for udlændinge og statsløse personer, såfremt de indgår kontrakt med de russiske væbnede. Det er sandsynligt, at netop dette tiltag hovedsageligt er rettet mod borgere fra de tidligere sovjetrepublikker i Centralasien.

FE bruger denne skala for sandsynligheder i analyser:

En sandsynlighedsgrad er udtryk for et skøn, ikke en beregnet statistisk sandsynlighed.
"FE vurderer" svarer til "Sandsynligt", medmindre en anden sandsynlighed er angivet.